

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 144/2020-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. apríla 2020 zloženom z predsedníčky Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Vačokom, Vazovova 9/A, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave v súvislosti s jeho prijatím na výkon trestu, postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 6 To 13/2019, ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 807/19/1100 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. februára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave (ďalej aj „ÚVTOS“) v súvislosti s jeho prijatím na výkon trestu, postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 To 13/2019, ako aj postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 KPt 807/19/1100.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 T 57/2016 z 21. novembra 2018 (ďalej len „rozsudok z 21. novembra 2018“) odsúdený pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) rokov.

2.1 Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) zamietol odvolanie sťažovateľa uznesením sp. zn. 6 To 13/2019 z 15. októbra 2019 (ďalej len „uznesenie z 15. októbra 2019“), ktoré bolo okresnému súdu doručené 2. decembra 2019 a jeho advokátovi 4. decembra 2019. Ústav na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave prijal 6. novembra 2019 sťažovateľa do výkonu trestu odňatia slobody podľa neho bez toho, aby boli splnené podmienky ustanovené § 7 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu odňatia slobody“), pretože podľa sťažovateľa „v rozhodnom čase“ neexistovalo písomné vyhotovenie právoplatného a vykonateľného rozsudku.

2.2 Sťažovateľ podal sťažnosť proti rozhodnutiu o nástupe na výkon trestu odňatia slobody adresovanú krajskej prokuratúre. Podľa jeho názoru krajská prokuratúra

pri vybavení uvedenej sťažnosti „*ťažiskovú pozornosť*“ venovala len pisárskej chybe v označení čísla, pod ktorým je dotknutý zákon uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. V závere svojho vyjadrenia krajská prokuratúra uviedla, že ÚVTOS postupoval podľa nej striktne v súlade s dotknutým zákonom o výkone trestu odňatia slobody, mal k dispozícii pri svojom rozhodovaní všetky potrebné rozhodnutia súdov zúčastnených na rozhodovaní v jeho veci vrátane uznesenia z 15. októbra 2019, ktoré mu bolo doručené 21. októbra 2019. Podľa názoru sťažovateľa postup krajskej prokuratúry znamenal de facto v jeho veci nečinnosť či formálne konanie.

2.3 Podľa sťažovateľa sa na nezákonomnom obmedzení jeho osobnej slobody podieľali krajský súd, ktorý v zákonom stanovenej lehote nevyhotovil svoje rozhodnutie, Ústav na výkon väzby a ÚVTOS, ktorý ho prevzal do výkonu trestu odňatia slobody bez splnenia zákonom ustanovených podmienok, ako aj krajská prokuratúra tým, že nevyhovela jeho žiadosti o prepustenie na slobodu.

2.4 Sťažovateľ vo svojej argumentácii poukázal na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa podmienok obmedzenia osobnej slobody jednotlivcov a následne aj na znenie § 7 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody, podľa ktorého sa na prijatie odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody vyžaduje splnenie troch podmienok, a to existencia právoplatného rozsudku, písomné vyhotovenie rozsudku a nariadenie výkonu trestu vydané súdom, ktoré musia byť splnené kumulatívne. Písomné vyhotovenie rozsudku malo byť v predmetnej veci podľa sťažovateľa v súlade s § 172 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) vyhotovené do 30 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia, keďže v jeho prípade tomu podľa neho tak nebolo, nebola splnená *conditio sine qua non*, t. j. podmienka obmedzenia jeho osobnej slobody spočívajúca v písomnom vyhotovení rozsudku v okamihu jeho prevzatia do výkonu trestu odňatia slobody. Iný výklad slov „*súd rozsudok zašle ústavu dodatočne*“ obsiahnutých v ustanovení § 7 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody by podľa sťažovateľa v materiálnom právnom štáte neprichádzal do úvahy, keďže toto ustanovenie nezakladá výnimku pre písomné vyhotovenie rozsudku podľa § 172 ods. 3 Trestného poriadku.

2.5 Krajský súd nevyhotovením písomného rozhodnutia v lehote podľa § 172 ods. 3 Trestného poriadku porušil podľa sťažovateľa jeho základné právo na prerokovanie veci

bez zbytočných priet'ahov, porušil podľa neho jeho osobnú slobodu zaručenú v čl. 17 ods. 2 ústavy tým, že ho prijal do výkonu trestu odňatia slobody bez splnenia podmienok určených § 7 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody v spojení s § 172 ods. 3 Trestného poriadku.

2.6 Sťažovateľ ďalej vo svojej argumentácii poukázal na zásadu rímskeho práva *ius ex iniuria non oritur*, ktorá má slovenskú formuláciu „Z bezprávia nemôže vzniknúť právo“, v súlade s ktorou podľa neho v trestnom práve rovnako ako v ústavnom práve platí, že pokiaľ sa zákon interpretuje a aplikuje v rozpore s platnou právnou úpravou a na úkor ústavou priznanej ochrany, nemôže dôjsť k samočinnej reparácii protiprávneho stavu na ústavne konformný stav. Okresný súd podľa neho tým, že *„po uplynutí lehoty ustanovenej na vyhotovenie písomného rozsudku o odsúdení sťažovateľa túto svoju úlohu splnil a s veľkým omeškaním rozsudok písomne vyhotovil, sa nezmenila skutočnosť, že v čase, keď sťažovateľa prijali do výkonu trestu odňatia slobody, neboli pre taký postup orgánov Zboru justičnej a väzenskej stráže splnené všetky zákonom ustanovené podmienky“*.

2.7 Podľa sťažovateľa krajská prokuratúra v predmetnej veci nesplnila svoju ústavnú úlohu zakotvenú v čl. 149 ústavy a zákone č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, pretože pri preskúmaní postupu orgánov štátu v jeho veci *„svojou nečinnosťou kombinovanou s veľmi nedbanlivou činnosťou tak, že vo výsledku uplatneného postupu predstierala dôsledné dodržiavanie zákona oboma subjektmi štátu, hoci v skutočnosti oba orgány štátu porušili zákon“*.

2.8 Sťažovateľ požiadal ústavný súd, aby zaviazal krajskú prokuratúru zaplatiť mu primerané finančné zadosťučinenie v symbolickej sume 1 €, ktoré má predstavovať vyjadrenie jeho snahy o vyriešenie ústavnoprávných nejasností v nastolenej ústavnoprávnej otázke a zároveň je kompenzáciou ujmy spočívajúcej v dlhodobom pocite zúfalstva a beznádeje, že privilegia života v materiálnom právnom štáte sú pre neho nedostupné.

3. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby v predmetnej veci svojim nálezom rozhodol, že jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy boli porušené, zaviazal krajskú prokuratúru uhradiť mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok..

7. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

8. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

9. Ústavný súd za podstatu tejto sťažnosti považoval namietané porušenie sťažovateľovho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, ku ktorému malo dôjsť

- postupom krajského súdu, ktorý uznesenie z 15. októbra 2019 po jeho vyhlásení podľa tvrdenia sťažovateľa písomne vyhotovil až po uplynutí tridsaťdňovej lehoty ustanovenej v § 172 ods. 3 Trestného poriadku;

- postupom ÚVTOS, ktorý v čase prijatia sťažovateľa do výkonu trestu odňatia slobody podľa neho nedisponoval písomným vyhotovením právoplatného rozsudku, pričom písomné vyhotovenie rozhodnutia podľa neho predstavovalo „*conditio sine qua non*“, t. j. predstavovalo podmienku, ktorá musela byť naplnená podľa § 7 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody na jeho prijatie do výkonu trestu odňatia slobody;

- postupom krajskej prokuratúry, ktorá zostala v jeho prípade vo veci sťažovateľovej „*Žiadosti o okamžité prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody*“ odôvodnenej nezákonnosťou postupu ÚVTOS a krajského súdu nečinná, resp. vybavila ju podľa neho len formálne, keď postup uvedených orgánov štátu vo svojej odpovedi vyhodnotila ako zákonný.

10. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa ústavný súd považuje za potrebné poukázať na ustanovenie § 408 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ktoré uvádza, že len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu príslušného súdu prvého stupňa alebo odvolacieho súdu ihneď vydá príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody a zároveň nariadi výkon trestu odňatia slobody a dodanie odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, ak je vo väzbe.

11. Z uvedeného ustanovenia Trestného poriadku je zjavné, že prvou a nevyhnutnou podmienkou obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa v tomto prípade bola existencia právoplatného a vykonateľného rozhodnutia príslušného súdu, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody. V danom prípade bol sťažovateľ odsúdený rozsudkom z 21. novembra 2018, ktorý nenadobudol právoplatnosť, pretože sťažovateľ proti nemu podal odvolanie, ktoré malo podľa § 306 ods. 2 Trestného poriadku odkladný účinok. Krajský súd uznesením z 15. októbra 2019 na svojom verejnom zasadnutí odvolanie sťažovateľa zamietol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné.

11.1 Podľa § 183 ods. 1 písm. b) bodu 3 Trestného poriadku je rozsudok právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný, ak zákon síce proti nemu pripúšťa

odvolanie, ale podané odvolanie bolo zamietnuté. Uznesenie z 15. októbra 2019 bolo v uvedený deň krajským súdom vyhlásené na jeho verejnom zasadnutí konanom v súlade s § 293 a nasl. Trestného poriadku. Vyhlásením uznesenia z 15. októbra 2019 rozsudok okresného súdu z 21. novembra 2018 nadobudol právoplatnosť i vykonateľnosť, a naplnenie tohto predpokladu znamenalo v zmysle § 408 Trestného poriadku zákonnú povinnosť pre krajský súd ako súd odvolací vydať príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu a zároveň na nariadenie výkonu trestu odňatia slobody a dodanie odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, keďže tento sa nachádzal vo väzbe.

11.2 Sťažovateľ argumentuje, že nevyhotovenie písomného rozhodnutia krajského súdu v zákonnej lehote ustanovenej v § 172 ods. 3 Trestného poriadku malo predstavovať dôvod jeho neprijatia do výkonu trestu odňatia slobody, pretože v dôsledku tohto porušenia zákona v čase jeho prijatia do výkonu trestu ÚVTOS nedošlo k naplneniu všetkých podmienok stanovených v § 7 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody, pričom naplnenie zostávajúcich podmienok uvedených v tomto ustanovení nerozporuje (existencia právoplatného a vykonateľného rozhodnutia ukladajúceho mu trest odňatia slobody a nariadenie výkonu trestu príslušným súdom).

11.3 Podľa § 7 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody odsúdeného možno prijať na výkon trestu len na základe právoplatného rozsudku súdu, ak sa preukáže jeho totožnosť a príslušný súd vydal nariadenie výkonu trestu. Ak k nariadeniu výkonu trestu nie je pripojené písomné vyhotovenie právoplatného rozsudku, súd rozsudok zašle ústavu dodatočne. Na výkon trestu sa nastupuje v ústave na výkon väzby. Ak odsúdený dodaný do výkonu trestu príslušníkmi Policajného zboru, Vojenskej polície alebo ozbrojenými príslušníkmi finančnej správy nemá žiadny doklad, ktorým môže preukázať svoju totožnosť, možno ho prijať, len ak jeho totožnosť písomne potvrdí orgán, ktorý ho do výkonu trestu dodal. Ak totožnosť odsúdeného nemožno overiť, ústav odsúdeného do výkonu trestu neprevezme.

11.4 Samotné znenie § 7 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody počíta so situáciou, že v okamihu prijatia odsúdeného do výkonu trestu nemusí písomné vyhotovenie rozhodnutia v jeho veci ešte existovať a zaväzuje príslušný súd povinnosťou dodatočne toto rozhodnutie zaslať ÚVTOS. Výklad uvedeného ustanovenia, ktorý poskytuje sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, je v rozpore s gramatickým i teleologickým výkladom

uvedeného ustanovenia, ktoré nadväzuje na jednotlivé ustanovenia Trestného poriadku, a navyše zo strany sťažovateľa nie je podopretý ani žiadnou relevantnou argumentáciou, z ktorej by bolo možné vyvodiť, z akých dôvodov by mala podľa neho byť aplikácia relevantných ustanovení zákonov dotknutými orgánmi štátu v tejto veci v rozpore s princípmi právneho štátu.

11.5 V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa ústavný súd poukazuje na to, že už samotné ustanovenie § 172 ods. 3 počíta s predĺžením lehoty na vyhotovenie rozhodnutia, ku ktorému by ale malo správne dôjsť na základe povolenia predsedu súdu. Z uvedeného je zrejmé, že aj pokiaľ by krajský súd nedodrжал lehotu na písomné vyhotovenie rozhodnutia, predĺženie tejto lehoty o niekoľko dní samo osebe nemôže byť spôsobilé zasiahnuť do sťažovateľom označeného základného práva a už vôbec nemôže spochybníť zákonnosť samotného rozsudku z 21. novembra 2018, ani čo sa týka dôvodov odsúdenia sťažovateľa, ani čo sa týka výšky mu uloženého trestu ako zákonného podkladu pre realizáciu výkonu trestu odňatia slobody. Ústavný súd navyše poukazuje na to, že z nijakého ustanovenia Trestného poriadku ani zákona o výkone trestu odňatia slobody nevyplýva, že následkom nedodržania lehoty vyhotovenia písomného rozhodnutia príslušným súdom vzniká ÚVTOS povinnosť neprijat' sťažovateľa do nariadeného výkonu trestu.

11.6 Z uvedeného vyplýva, že na zákonnosť postupu ÚVTOS pri prijatí sťažovateľa na výkon trestu odňatia slobody nemôže mať vplyv ani námietka nedodržania 30-dňovej lehoty na vyhotovenie písomného rozhodnutia v zmysle § 172 ods. 3 Trestného poriadku krajským súdom v napadnutom konaní.

11.7 Sťažovateľ ďalej namietal postup krajskej prokuratúry v predmetnej veci, ktorá konala podľa neho len formálne, resp. pri ochrane jeho základných práv zostala podľa neho nečinná. Z odpovedi krajskej prokuratúry vyplýva, že sťažovateľ bol 5. novembra 2019 (sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol nesprávne 6. novembra 2019, pozn.) na základe príkazu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3 T 39/2018 prepustený z výkonu väzby za súčasného nastúpenia nariadeného výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 12 rokov uloženého mu rozsudkom okresného súdu z 21. novembra 2018, pričom nariadenie výkonu trestu vydal krajský súd 15. novembra 2019 s tým, že originál spomínaného nariadenia výkonu trestu sťažovateľa bol ÚVTOS doručený 21. októbra 2019. Následne krajská

prokuratúra, poukázuc na § 7 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody, konštatovala, že ÚVTOS postupoval striktnie v súlade so zákonom o výkone trestu odňatia slobody, majúci k dispozícii všetky potrebné súdne rozhodnutia, t. j. aj uznesenie krajského súdu z 15. októbra 2019.

11.8 Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že krajská prokuratúra sa doručeným podaním sťažovateľa označeným ako „*Žiadosť o okamžité prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody*“ zaoberala. Vo svojej odpovedi špecifikovala dôvody, ktoré ju viedli k prijatiu záveru o zákonnej súladnosti postupu ÚVTOS v predmetnej veci. V tejto súvislosti ústavný súd poznamenáva, že využitie práva na podanie žiadosti a na jej vybavenie štátnym orgánom v sebe nezahŕňa záruku, že sa konajúci orgán, v tomto prípade krajská prokuratúra, stotožní so subjektívnymi skutkovými a právnymi názormi sťažovateľa a rozhodne podľa jeho predstáv. Vzhľadom na to, ani skutočnosť, že sa krajskou prokuratúrou zistený skutkový stav a jej právny názor na postup ÚVTOS nestotožňuje s názorom sťažovateľa, nemožno kvalifikovať v žiadnom prípade ako nečinnosť, alebo formálne vybavenie žiadosti porušujúce sťažovateľom označené základné právo.

11.9 Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd o sťažnosti sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

13. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. apríla 2020

Jana B a r i c o v á
predsedníčka senátu